

Inhoud tijdschrift *oud-Dordrecht* 2021 (jaargang 39) nr. 1

p. 2: *Bestuursbericht*.

p. 4: Henne van Heeren, *Ondergang van de Grootte Zuidhollandse Waard (1). Het zuidwesten van de waard en de Landen bezuyden de Merwede*. De ondergang van de Grootte Zuidhollandse Waard in 1421 heeft mythische proporties aangenomen: een rijk en welvarend gebied zou tijdens de Sint-Elisabethsvloed in één nacht verloren zijn gegaan. Toch lag het iets genuanceerder, meldingen van tijdgenoten en archeologisch en bodemkundig onderzoek vertellen een ander verhaal.

p. 16: Kees Sigmond, *Mr. Pieter Sluyter, gezworen landmeter van Dordrecht en Zuidholland*. Omdat er steeds opnieuw conflicten waren tussen Brabant en Holland over de visrechten in de verdronken Zuidhollandse Waard moest een commissie in 1560 uitzoeken waar de oude rivierbedding van de Maas precies had gelopen. De 'gezworen landmeter' Mr. Pieter Sluyter heeft het resultaat in een kaart vastgelegd. Wat is er eigenlijk bekend over de man die deze knappe prestatie heeft geleverd?

p. 28: Margreet Lefeber-Karres, *Margaretha van Godewijck (6). Kunstig in Schilderen, met Oly- en Water Verwe, in Teykenen met Pot-lood, Kool, en met de Penne*. Een door Margaretha van Godewijck (1627-1677) op paneel geschilderd landschap werd in 1968 en 1977 tentoongesteld, maar is daarna tamelijk onbekend gebleven. Dankzij contact met de huidige eigenaar kwam een afbeelding beschikbaar: het betreft een landschap met hengelaars.

p. 34: Fietje Hoyer, *De Dordtse vlag*. Wat is de oudst bekende afbeelding van de vlag van Dordrecht? Over die vraag verscheen in het najaar van 2020 een interessant artikel in het tijdschrift *Vlag!* Auteur Rob Bertijn ontdekte de rood-wit-rode stadsvlag op diverse schilderijen van 17de-eeuwse zeeschilders.

p. 36: *Aanvullingen en correcties op het Jaarboek 2020: Dordtse stenen kunnen nog meer vertellen - Eerste stenen in Binnenstad en 19de-eeuwse Schil*. Het betreft enkele tekstuele aanvullingen en correcties, en enkele na verschijning van het *Jaarboek* ontdekte eerste stenen: Grotekerksbuurt 45, Singel 183, Voorstraat 141 (Taankade), Vriesestraat 44-46.

p. 42: Kees Klok & Guus de Landtsheer, *Het Departement Dordrecht van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen (1790-1973) (2)*. In dit tweede opeenvolgende artikel behandelt de Nutsbibliotheken (Volksbibliotheek en Openbare leeszaal), de Nutsspaarbank en Nutshulpbank, en het Schoolsparen.

p. 52: Kees Sigmond, *Elektrische verlichting in 1863?* Kan bij de in het decembernummer van *Oud-Dordrecht* beschreven *illuminatie* wel elektrisch licht zijn toegepast, terwijl Edison pas in 1879 de gloeilamp heeft ontwikkeld? Uit nader onderzoek blijkt dat de feestverlichting werd gerealiseerd met gaslampen, niet met elektriciteit.

p. 57: Erica van Dooremalen, *De kunstschilder Francis Hopkinson Smith en Dordrecht*. Wat is er te vinden over deze Amerikaanse kunstenaar die Dordrecht vergeleek met Venetië? Zijn gepubliceerde verhalen over Dordrecht zullen veel toeristen naar de stad getrokken hebben: *to him all Holland is just Dordrecht*.

p. 71: Gert van Engelen, *Foto's Arbeidsinspectie nu openbaar, maar de 'oogst' van Dordrecht is nogal schraal*. Tussen de 4.073 gedigitaliseerde foto's van de Arbeidsinspectie, ondergebracht bij het Nationaal Archief, bevinden zich er slechts acht uit Dordrecht.

p. 77: Klaas van der Knijff, *Verteld Verleden: Drukkerij RAD en het Boekdruk Museum Dordrecht*. Gesprekken met Johan den Houter en zijn ouders over het ontstaan van Drukkerij RAD (Reprografisch Adviesbureau Dordrecht). Bij de drukkerij is een compleet boekdrukmuseum ontstaan, met oude apparatuur en machines.

p. 84: Jan Alleblas, *Boekennieuws*. Bespreking van recent verschenen boeken over de geschiedenis van Dordrecht. Rob Haan, *Het ontstaan van Polder De Biesbosch. De inpoldering van de Dordtse Biesbosch (deel 40 in de serie Verhalen van Dordrecht)*. Rob Haan e.a., *De Avifauna van de Biesbosch, meer dan een eeuw vogelveranderingen*. Jan van Oostveen, *Tabakspijpen en tabakspijpenmakers uit Dordrecht. Lokale en elders geproduceerde kleipijpen*. Liesbeth van Noortwijk, *Verzamelen voor Dordrecht - collectieboek Dordrechts Museum*. Frits Baarda, *Stemmen uit mijn straat*. Jan Willem Boezeman & Ad Bosch, *Canon van Dordrecht*. Supermarkten Plus, Jumbo, Albert Heijn en Spar te Dordrecht, *Verzamelalbum Dordrecht 800 jaar stad, 1220-2020*. Kees Weltevrede, *We zijn vertrokken... De Jodenvervolging in Dordrecht 1940-1945 (Jaarboek 2021 van de Vereniging Oud Dordrecht)*.

Dit nummer van het tijdschrift *Oud-Dordrecht* is te bestellen via e-mail,
voor leden € 4,00 – voor niet-leden € 5,00 (excl. verzendkosten):

publicaties@oud-dordrecht.nl

Verdere informatie: www.oud-dordrecht.nl